

Η Χρυσούλα Ελιασά, στα 97 της σήμερα, είναι μια από τις τελευταίες Ελληνίδες επιζήσασες των στρατοπέδων συγκέντρωσης. Γεννημένη το 1924 στα Ιωάννινα, από τον Ισαάκ και την Σταμούλα, βίωσε τη φρίκη της ομηρίας και των κρεματορίων, χάνοντας δεκάδες δικούς της ανθρώπους. Συγγενείς και φίλους.

Το ηχητικό - αμοντάριστο - ντοκουμέντο που παραχώρησε στο Liberal η οικογένεια της κας Χρυσούλας Ελιασά αποτελεί την εξιστόρηση των γεγονότων όπως η ίδια τα έζησε και τα θυμάται.

Η αφήγησή της, πριν από λίγα χρόνια, για τον εφιάλτη από την πρώτη μέρα που βρέθηκε στα χέρια των Γερμανών κατακτητών μέχρι την απελευθέρωσή της και την επιστροφή της στην Ελλάδα, αποτελεί, πέρα από μια συγκλονιστική εξομολόγηση που βλέπει το φως της δημοσιότητας, και μια μαρτυρία ιστορικής αξίας για τις επόμενες γενιές. Για τις ναζιστικές θηριωδίες, για το Ολοκαύτωμα, για όλα αυτά που δεν πρέπει να ξαναζήσει η ανθρωπότητα.

Στις 25 Μαρτίου του 1944, οι κατοχικές αρχές που ήταν στα Ιωάννινα συνέλαβαν τους Εβραίους. Κανένας από την οικογένεια της Χρυσούλας Ελιασά δεν μπόρεσε να διαφύγει.

Η Χρυσούλα Ελιασά (ή Ελιασάφ, το γένος Αττάς-Πολίτη) εκτοπίστηκε αρχικά στο Άουσβιτς-Μπιρκενάου, και στη συνέχεια στα στρατόπεδα Μπέργκεν-Μπέλσεν, Γκελενάου και Μαουτχάουζεν, από όπου και απελευθερώθηκε.

«Είχαν ανάψει το κρεματογόριο για να μας κάψουν. Το βλέπαμε και λέγαμε θα τελειώσουν τα βάσανά μας. Δεν θέλουμε άλλο να ζήσουμε πια, αρκετά. Δεν κλαίγαμε επειδή θα μας κάψουν. Τόσο απελπισμένες ήμασταν. Και μας βάζουν στη σειρά...», ακούγεται να λέει η ίδια.

«Δίνει διαταγή ένας αξιωματικός να σταματήσει το κάψιμο και μας διαλύουν πάλι. Και δίνουν διαταγή, μετά από τόσες μέρες νηστικές, και μας δίνουν μια σούπα από λαρδί, 12 τα μεσάνυχτα. Τη ρουφήξαμε λες και ήταν από χαβιάρι. Κι ας ήταν σκέτο νερό βρασμένο από λαρδί (...). Το ίδιο βράδυ έκανα εμετό. Όσες το βράδυ έκαναν εμετό, ζήσανε. Όσες χωνέψανε, την άλλη μέρα τις έπιασε δυσεντερία. Και πέθαιναν. Όσοι πέθαιναν πέταγαν τα πτώματα το ένα πάνω στο άλλο».

Από όλη της την οικογένεια επιβίωσε μόνο αυτή και η αδερφή της. Μεταπολεμικά, παντρεύτηκε και εγκαταστάθηκε στην Αθήνα, αρχικά στα Πετράλωνα και στη συνέχεια στα Πατήσια, όπου διαμένει μέχρι σήμερα.

Αφού εξιστορεί, με ζέση και ανθρωπιά, αξιοπρέπεια και τεράστια δύναμη, τι έγινε μόλις κατέφθασαν οι Αμερικανοί και πως έμαθε ότι η αδερφή της ζει, περιγράφει τι συνέβη όταν επέστρεψε στην Ελλάδα.

Το πατρικό της σπίτι στα Ιωάννινα ήταν στην οδό Σούτσου έξω από το κάστρο, ενώ το κατάστημα του πατέρα της στον κεντρικό εμπορικό δρόμο των Ιωαννίνων, στην οδό Ανεξαρτησίας:

«Είχαμε δυο κτήματα στα Γιάννενα, ένα σπίτι, ένα μαγαζί. Και με διώχνανε (...). Δεν μου τα δίνανε. Πήγα εκεί αμέσως μετά τον πόλεμο. Μέχρι που αναγκάστηκα κι έφυγα. Με κοροϊδεύανε. Ένα παιδάκι ήμουν... Όταν πήγα στο σπίτι μου βγάζανε τα παραθυρόφυλλα και τα καίγανε».

Όσο για το πώς αισθάνεται μετά από τόσα χρόνια, λέει: «Τι να αισθάνομαι; Έχασα 75 άτομα. Τόσους έχασα. Ούτε πιστεύω καν ότι έζησα. Έζησα και ήμουν ξερή»...

Ακούστε [ΕΔΩ](#) όλο το ηχητικό, αμοντάριστο, ντοκουμέντο που κατεγράφη για το οικογενειακό αρχείο της κας Ελιασά.

Ευχαριστούμε θερμά την κυρία Χρυσούλα Ελιασά και την οικογένειά της για την άμεση ανταπόκριση και την παραχώρηση του ηχητικού ντοκουμέντου.

ΠΗΓΗ: [LIBERAL, 27.01.2021](#)

* [????????? ??????? ?? ??? ?????? ?????? ?????????????? 2021 ??? SITE ??? ????](#)

[????????? – ?????????? - ??????????](#)

